

ПАЖТЕКА

СЕДМИЧЕНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА ДЕЦА И ЮНОШИ

ГОДИНА
IV
ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ . 60 ЛВ.
ЗА ПОЛОВИНЪ ГОДИНА . . 30 ЛВ.
ЗА ЧУЖБИНА 80 ЛВ.
ОТДЪЛЕНЪ БРОЙ 2 ЛВ.

Одобрень и препоръчанъ отъ Министерство на Народното
Просвѣщение съ № 19263 отъ 16 юний 1933 г.
РЕДАКТОРЪ: ПЕТКО СТОЯНОВЪ

РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ
ЦАРИЦА ИОАННА № 18
Пощ. чекова сметка № 1328

БРОЙ
30

Календеръ, царскиятъ синъ

(Приказка изъ Хилядо и една нощъ)

Едва бѣхъ излѣзълъ отъ детска възраст, баща ми, забелязвайки у мене щастливи наклонности, не пожали нищо, за да ме изучи. Подъ ръководството на най-прочути учители, азъ изучихъ Корана, литературата и всичкитѣ науки, които сѣ на почитъ у мюсюлманитѣ и които подхождатъ за единъ князь. Но най-много се отличихъ въ изкуството красноречивъ и съ такава вещина пишехъ хубавитѣ арабски букви, че скоро надминахъ най-сръчнитѣ специалисти.

Славата ми се разчу навсѣкжде и господарьтъ на Индитѣ чрезъ единъ пратеникъ ме повика въ своя дворецъ. Баща ми, увѣренъ, че за единъ князь на мойта възраст е хубаво да посети чужди страни, се възхити отъ поканата. И азъ заминахъ съ малка свита, защото пѣтя бѣше дълъгъ и труденъ.

Пѣтувахме вече отъ единъ месецъ, когато единъ день, въ облакъ отъ прахъ, предъ насъ се появила петдесетъ въоръжени конници. Тѣ бѣха крадци и се спуснаха върху насъ въ галопъ, а ние бѣхме малцина, за да имъ се противопоставимъ. Азъ се бранихъ, колкото можахъ, но като усѣтихъ че съмъ раненъ, разбрахъ, че не ми остава друго сръчество за спасение, освенъ бѣгство. И азъ препуснахъ коня си. Крадцитѣ, застигнати прибиране на пляката, не ме преследваха. Превързахъ раната си, която не бѣше дълбока, и тръгнахъ право предъ себе си изъ непознатата страна.

Следъ нѣколко седмици пристигнахъ въ единъ градъ и за да разбера къде съмъ, попитахъ единъ шивачъ, който работилъ въ дюкянчето си. Бѣхъ изгорѣлъ отъ слънцето, съ разкъсвани крака отъ камънитѣ изъ пѣтя и цѣлия раздърпанъ: но младостта и учтивостта ми подкупиха шивача. Той ме попита, кой съмъ и отде ида. Когато му разказахъ какво ми се бѣше случило и му казахъ кой съмъ, той ме посъветва да не казвамъ никому това, защото князьтъ, който царувалъ въ тая страна билъ най-големъ врагъ на баща ми и, ако узнаелъ, че съмъ въ града, щѣлъ да ми причини неприятности. После той накара да ми донесатъ храна и ми предложи подслонъ у себе си. Азъ приехъ.

Още на другия день шивачътъ ми купи една брадва, вжже, препоръча ме на бедни дървари и ги помоли да ме взематъ съ себе си. Тѣ ме заведоха въ гората и вечерта азъ донесохъ на главата си голѣмъ товаръ дърва, които продадохъ за една златна монета. Така спечелихъ издръжката си и дори върнахъ на шивача паритѣ, съ които ми бѣше услужилъ.

Прекорахъ така повече отъ една година, когато единъ день, като навлѣзохъ по-навѣтре въ гората и започнахъ да сѣка дърва, забелязахъ една желѣзна халка, прикрепена на единъ желѣзенъ капакъ. Махнахъ прѣстыта, която покриваше капакъ, повдигнахъ го и видѣхъ една стѣлба, по която слѣзохъ, съ брадата на рамо. Щомъ стигнахъ до последното стѣпало, намѣрихъ се въ единъ палатъ освѣтленъ отъ блѣстящи полилеи. Докато се възхизавахъ отъ хубавата гледка, срещу мене дойде една жена съ благороденъ изгледъ. Азъ ѝ се поклонихъ.

— Чужденецо, ми каза тя, по какъвъ случай се намиращъ тукъ? Петъ години вече какъ живѣя въ този палатъ и ти си първото човѣшко сѣщество, което виждамъ тукъ.

Азъ ѝ разказахъ по какъвъ страненъ случай съмъ попадналъ тамъ и какъ сѣдбата паискала азъ да открия входа на великолепната ѝ но сигурно досадна, тъмница.

— Уви! въздъхна тя, имашъ право да казвашъ така. Сигурно си чулъ да се приказва за Енитамарусъ, царъ на островъ Ебекъ. Азъ съмъ княгинята, негова дъщеря. Баща ми ми избра за съпругъ единъ знатенъ кметъ, но веднагъ следъ свадбата, царьтъ на злитѣ духове ме грабна и ме затвори въ този палатъ. Щомъ се докосна до дулисмана, закаченъ на вратата на стаята ми, дъхъ се явява и ми дава всичко каквото поискамъ, съ изключение на свободата, единичното благо, за което жадувамъ.

— Славна принцесо, — ѝ казахъ азъ, ти отдавна си погребана жива. Ела съ мене, да се радвашъ на свѣтлината на деня.

Като казахъ това, азъ риннахъ талисмана и го трошихъ на парчета. Палатътъ веднага се заклати съ шумъ подобенъ на гърмотевица.

— Принцесо, — извикахъ азъ, какво значи това?

— Уви! ако не избѣгашъ, свършено е съ тебе. — ми отговори тя, безъ да мисли за своето нещестие.

Азъ послушахъ съвета ѝ, но въ страха и бързината, забравихъ брадата и папучитѣ си. Като се изкачихъ по стѣлбата, спуснахъ капакъ, покрихъ го съ прѣстъ и се върнахъ въ града съ товаръ дърва, който продадохъ безъ да зная какво правя, толкова бѣхъ смутенъ и наскърбенъ.

На другия день шивачътъ влѣзе въ стаята ми и ми каза:

Единъ старецъ, когото не познавамъ дойде и носи твоитѣ папуци и брадата ти. Каза, че ги намѣрилъ въ гората. Искать самъ да ти ги даде.

При тия думи азъ се разтреперахъ и не знаехъ какво да правя, но старецътъ се втурна въ стаята и извика

— Не е ли твоя тази брадва? А тия папуци не сѣ ли твои?

И безъ да чака отговоръ той взе чудовищния си образъ, грабна ме, повлече ме вънъ отъ стаята и ме издигна до небето съ страшна бързина. После слѣзе, удари земята съ кракъ и азъ се намѣрихъ въ омагьосания палатъ при княгинята отъ островъ Ебекъ. Но каква ужасна гледка видѣхъ! Княгинята бѣше просната на земята, цѣлата набодена и потънала въ кръвъ.

— Вижъ, — ми каза духътъ, какво става съ ония, които ме лъжатъ. А тебе за наказание, ще обърна на маймуна, куче, или нѣкакво друго животно.

И той ме взе, издигна ме пакъ до небето и после слѣзе на върха на една планина. После взе шепъ прѣстъ, промърмори нѣкакви думи и я хвърли върху мене.

— Остави, — каза той, човѣшкия образъ и вземи образа на маймуна.

Азъ слѣзохъ отъ планината и следъ като вървѣхъ цѣлъ месецъ, стигнахъ до морския брѣгъ. Капитанътъ на единъ корабъ, който се готвѣше да отплува, ме прибра. Следъ петдесетъ дни корабътъ пристигна, което бѣше столица на една могъща държава. На другия день на кораба дойдоха нѣколко офицери и поискаха да говорятъ съ пѣтницитъ отъ страна на султана.

Тогава единъ гѣхъ разви единъ свѣтъкъ хартия и каза:

— Султанътъ имаше единъ визиръ, който пишеше съвършено. Но той умрѣ. И султанътъ се зарече да направи визиръ само онзи, който пише сѣщо тъй хубаво. Много хора се явиха до днесъ, но никой не отговори на това условие. Нека всѣки отъ васъ напише по нѣщо на този листъ.

Следъ като всичкитѣ пѣтници написаха по нѣколко думи, азъ се приближихъ и съ знаци показвахъ, че и азъ искамъ да пиша.

— Оставете да напише нѣщо, — каза капитанътъ. Ако изцапа хартията, веднага ще я накажа, но, ако пише хубаво, както се надѣвамъ, защото не съмъ видѣлъ до сега по-сръчна и поумна маймуна, ще я приная за свой синъ.

Азъ взехъ перото и написахъ образци отъ шесттѣ вида букви употребявани отъ арабитѣ. Когато свършихъ, офицеритѣ взеха свѣтъка и го занесоха на султана. Той нито погледна какво бѣха написали другитѣ пѣтници, само моятъ очеркъ му хареса.

— Вземете, — каза той на офицеритѣ си — най-хубавия конь и най-богатитѣ дрехи, облѣчете тая, който е написалъ тия букви и го доведете веднага при мене.

При тия думи офицеритѣ се засмѣха и казахъ

— Господарю, молимъ ваше величество да ни прости; но тия букви написа не човѣкъ, а маймуна.

Султанътъ намѣри това за много чудновато и поиска да ме види.

— Направете каквото ви казахъ, — заповѣда той и доведете ми по-скоро тая несвикновена маймуна.

Намѣрихъ султана седналъ на трона си, всрѣдъ придворнитѣ. Азъ се поклонихъ дълбоко три пѣти и после паднахъ ничкомъ и цѣлунахъ земята предъ него. Всички, а най-много султанътъ, се зачудиха, като видѣха какъ едно животно отдаде почититѣ, които трѣбва да се отдадатъ на султана.

Когато султанътъ седна да яде, съ знакъ ми показа да седна и азъ до него. Азъ ядохъ много сдържано и скромно. После играхме на шахъ. Възхитѣхъ отъ моето държане, султанътъ заповѣда да доведатъ дъщеря му.

Началникътъ на евнуситѣ излѣзе и скоро доведе принцесата. Щомъ влѣзе въ стаята, тя спусна бѣлото върху лицето си.

— Защо покривашъ лицето си, дъще! каза султанътъ. Тука сме само азъ, началника на евнуситѣ и маймуна.

— Господарю, отговори принцесата, маймуната, както виждашъ, е единъ младъ князь, синъ на единъ великъ царъ Зълъ духъ, който отне живота на принцесата отъ островъ Ебекъ, го превърна на маймуна.

Очудениятъ султанъ попита дъщеря си отде знае, че съмъ билъ превърнатъ на маймуна чрезъ магия.

Тогава тя ми каза, че когато била малка, бащата ѝ, която била изкусна магьосница, я научила на всичкитѣ правила на изкуството и ѝ е тя отъ пръвъ погледъ познава, дали нѣкой човѣкъ е омагьосанъ.

— Щомъ знаешъ правилата на магията, ще знаешъ и да я разваляшъ, нали? Тогава върни на княза човѣшкия му образъ. Ще ми направишъ най-големата услуга, защото искамъ той да бѣде мой пръвъ министъръ и твой съпругъ.

— Господарю, каза принцесата, дотова съмъ да изпълня всичкитѣ ти заповѣди.

Принцесата ни заведе въ двора на палата начерта въ срѣдата единъ голѣмъ кръгъ и написа нѣкакви тайнствени думи въ него. После застана срѣдъ кръга, произнесе нѣкакви заклинания и стихове отъ корана; изведжъ стана тъмно и царьтъ на духоветѣ се яви въ образа на огромъ лъвъ.

— Куче, каза принцесата вмѣсто да вървишъ предъ мене, ти смѣешъ да се явявашъ въ този виде и мислишъ, че ще ме уплашишъ.

(Следва на 4 стр.)